

قواعد اساسی در تنظیم قراردادهای انفورماتیک

مقدمه

امروزه قراردادهای بزرگ انفورماتیک روبه ازدیاد است. نظر به پیچیدگی سیستم مورد عمل دیگر این امکان برای سازندگان، متخصصان، شرکت های انفورماتیک، شرکت های مشاوره یا پدید آورندگان وجود ندارد که به تنهایی یک پروژه را اجرا نمایند. پیچیدگی پروژه ها وجود تخصص های مختلفی را ایجاب می کند که یک بنگاه به تنهایی قادر به انجام آن نیست. از این رو اشکال مختلف مشارکت بین بنگاه ها مطرح می شود که آشنایی با آنها برای کارفرما ضروری است :

در پیمانکاری جزء فقط مقاطعه کار (پیمان کار اصلی) با کارفرما طرف قرارداد است و به تنهایی در مقابل او مسئولیت دارد. در هم پیمانی تمام افراد طرف قرارداد در مقابل کارفرما مسئولند. انواع مختلف شرکت ها از جمله شرکت های سهامی با توانایی های توسعه یافته و ترکیبی ایجاد می شود. در گروه بندی منافع اقتصادی، بنگاه ها ضمن حفظ استقلالشان از یک نظام حقوقی خاص دارای تشریفات کمتر نسبت به شرکت ها در راستای منافع مشترک پیروی می کنند.

قواعد اساسی لازم الاجرا قبل از انعقاد قرارداد

برای این که یک قرارداد منعقد شود، کفایت توافق در خصوص موضوع و قیمت وجود داشته باشد. در طول دوره پیش قراردادی یعنی دوره مباحثات و تمهیدات قرارداد انفورماتیک، مقاطعه کار باید کارفرما را از مسائل زیر آگاه نماید :

- مختصات راه حل پیشنهادی
- ویژگی های فنی
- محدوده راه حل ارائه شده
- رفع ابهام از نیازهای کارفرما در صورت ضرورت
- مشکلات (تنگناهای) استفاده از سیستم
- مقتضیات محیطی سیستم
- هر مشکلی که در مرحله راه اندازی سیستم ممکن است ایجاد شود

همچنین کارفرما باید :

- نهایت تلاش برای شناسایی مقاطعه کار را انجام دهد، از جمله تخصص، توان مالی و غیره
- از کلیه مختصات سیستم مطلع شود تا بتواند در کمال آگاهی انتخاب نماید
- از مقاطعه کار اطلاعات تکمیلی بخواهد
- راه حل پیشنهادی مقاطعه کار را با سیستم های رقیب مقایسه کند
- اطلاعات منتشر شده در مجلات تخصصی را بخواند
- در صورت نیاز از راهنمایی های یک مشاور بهره گیرد
- از سایر خدمات طرف قرارداد کسب اطلاع کند
- تقاضا کند که طرز کار سیستم نمایش داده شود و غیره

دفترچه دستورالعمل و مختصات مکانیزه کردن یک شرکت یا یک بخش خدماتی

تصمیم بسیار مهمی است. انتخاب فنی سیستم، هزینه ها و تبعات وسیعی در بر دارد که به دشواری قابل اندازه گیری است. اولین اقدام در این مسیر، توصیف نیازها به شکلی واقع گرایانه و دقیق است. کارفرما باید کلیه اقدامات لازم برای تحلیل این نیازها را به عمل آورد. در صورت عدم توان داخلی از خدمات مشاور بهره گیری نماید. مهمترین سند برای شکل دادن این نیازها، تهیه دفترچه دستورالعمل است. دفترچه دستورالعمل سندی است که تمایلات و خواسته های کارفرما را بیان می نماید و حداقل باید دارای نکات زیر باشد :

- نیازهای فعلی کارفرما
- اهداف مورد نظر
- ابزار فنی و انسانی موجود برای اجرای سیستم
- مهلت های پیش بینی شده برای اجرای پروژه
- تحولات آتی

دفترچه پیشنهاد سندی است که مقاطعه کار، شروط و پیشنهادات خود را بر اساس دفترچه دستورالعمل کارفرما بیان می دارد و نهایتاً دفترچه مختصات سندی است شامل دفترچه دستورالعمل و دفترچه پیشنهاد که به امضا طرفین رسیده و در آینده

ضمیمه	قرارداد	می	گردد	•
قوانین	اساسی	قراردادها		

مسئولیت مدنی دارای جنبه عمومی است و نمی توان توسط قرارداد خلاف آن توافق کرد .

- قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده اند در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد نافذ است .
- عایت حقوق مصرف کننده، از جمله مجازات تقلب در فروش کالا، درج شروط تحمیلی در قرارداد، قیمت و شرایط نامناسب فروش، عدم ارائه خدمات پس از فروش و غیره .
- رعایت قوانین و مقررات اداری کشور و ترجیحا خصوصی دستگاه در قرارداد با بخش دولتی .

شروط تحمیلی در قرارداد فسخ یک جانبه قرارداد که اجازه ختم قرارداد را به یکی از طرفین بدون داشتن عذر موجه و اخطار قبلی می دهد .

- غیر قابل استناد نمودن مستندات و اطلاعات ارائه شده در زمان قبل و حین انعقاد قرارداد توسط مقاطعه کار .
- معاف نمودن مقاطعه کار از ارائه خدمات مشاوره به کارفرما .
- معاف نمودن کارفرما از همکاری با مقاطعه کار .
- منتفی نمودن خدمات و پشتیبانی در مورد نرم افزارها و مستندات آنها .
- منتفی نمودن مسئولیت ناشی از نتایج مضر استفاده از محصول، خدمات و پشتیبانی مقاطعه کار .

شرایط اعتبار قراردادها

- رضای طرفین
- اهلیت طرفین
- مشروع بودن طرفین جهت قرارداد
- مشخص بودن موضوع قرارداد
- در مورد قراردادهای انفورماتیک به واسطه منافع اقتصادی موضوع این قراردادها و تفاوت در توانمندی فنی کارفرما و مقاطعه کار تهیه دفترچه مختصات توصیه می شود .

(X) بنابراین طرفین قرارداد جاهل به قانون شناخته نمی شوند .

اجزای عمومی و اختصاصی قراردادهای انفورماتیک

- تشخیص هویت طرفین، شامل عنوان دقیق، نوع شرکت، آدرس، شماره ثبت شرکت، میزان سرمایه شرکت، نام و عنوان یا مسئولیت نمایندگان و غیره .
- مقدمه، قبل از متن قرارداد برای توضیح مفاد قرارداد، تاریخچه و دلیل وجود قرارداد بکار می رود. باید دقت داشت که مقدمه همان اعتباری را دارد که سایر بندهای قرارداد دارند .
- تعاریف، برای تعریف کردن برخی از اصطلاحات قرارداد که نیاز به تبیین و تعریف دارند .

- **اسناد قراردادی**، که در صورت وجود ضروری است فهرستی از آنها به همراه رابطه قراردادی بین اسناد مختلف و ارزشی که طرفین قرارداد برای آنها قائلند به همراه این اسناد ضمیمه قرارداد گردد .
- **موضوع قرارداد** : ماهیت و توصیف حقوقی عملیاتی را که اجرای آنها مورد نظر طرفین است و محدوده حقوق و تکالیف هر یک از آنها را مشخص می کند. باید کاملاً روشن بیان گردد به نحوی که برای کلیه افراد ذینفع در عملیات قرارداد فهمیده شود. از جمله قراردادهای
 -
 - مطالعات انفورماتیک (عموماً برای نیازسنجی، تجزیه و تحلیل و طراحی جامع بکار می رود)
 - تولید نرم افزار سفارشی (عموماً برای نرم افزارهای ویژه بکار می رود)
 - استفاده از بسته نرم افزاری (عموماً برای نرم افزارهای عمومی بکار می رود)
 - پشتیبانی نرم افزار (برای نرم افزارهای خریداری یا تولید شده بکار می رود)
 - نگهداری سخت افزار (برای سخت افزارهای موجود بکار می رود)
- **محل جغرافیایی**، عمدتاً برای قراردادهای پشتیبانی نرم افزار یا نگهداری سخت افزار بکار می رود و در آن سایت کاری مشخص می گردد .

- **تعهدات طرفین قرارداد**، شامل تعهدات اساسی هر یک از طرفین قرارداد به طور متمرکز بوده هر چند که در شروط مختلفی از قرارداد به آنها اشاره شده باشد، از جمله در قراردادهای انفورماتیک می توان به تعهدات زیر اشاره نمود :
 - تعهد وسیله/نتیجه که مقاطعه کار را مکلف می سازد برای نیل به یک نتیجه معین، بهترین وسایل ممکن را بکار گیرد .
 - تعهد مشاوره/همکاری که مقاطعه کار را مکلف می نماید اطلاعات مورد نیاز کارفرما را در اختیارش قرارداده به نحوی که کارفرما در کمال آگاهی بتواند تصمیم بگیرد. در این زمینه کارفرما نیز ملزم به همکاری است .
- **مدت قرارداد، فسخ آن و فرس ماژور**، شامل مدت قرارداد در قراردادهای با مدت معین، شرایط تمدید قرارداد در صورت لزوم، دلایل فسخ، مدت پیش آگاهی از فسخ، نتایج فسخ و فرس ماژور. (موضوع فسخ عمدتا در قراردادهای با مدت نامعین مطرح می گردد)
- **قیمت، نحوه پرداخت و خسارت تاخیر**، شامل مبلغ قرارداد، چگونگی کسر کسورات قانونی، زمان های پرداخت و مبلغ پرداختی، وسیله پرداخت(چک، واریز مستقیم وغیره)، نحوه محاسبه خسارات دیرکرد و در صورت نیاز مشخصات بانکی گیرنده. (عموما خسارات غیر مستقیم مستقل از خسارات مستقیم و به صورت درصدی از کل مبلغ قرارداد محاسبه می گردد)
- **مالکیت مطالعاتی و فکری** : در قراردادهای انفورماتیک تعیین مالکیت مطالعاتی و فکری برای طرفین قرارداد اساسی است و می تواند بر سایر جنبه

های قرارداد خصوصا شرایط مالی، مسئولیت ها و ضمانت تاثیر بگذارد. (عموما مالکیت مطالعاتی متعلق به مقاطعه کار و مالکیت فکری متعلق به کارفرما است)

- **ضمانت**، شامل ضمانت در صورت شبیه سازی محصول توسط مقاطعه کار، ضمانت عیوب پنهان، ضمانت انطباق محصول با مختصات پیش بینی شده در قرارداد و غیره. (عموما در قالب ضمانت حسن انجام کار و به صورت درصدی از مبلغ قرارداد تعیین می گردد)
- **عدم رقابت و عدم درخواست کارکنان** :مقاطعه کار و کارفرما متعهد می گردند معاملات خاصی را انجام ندهند، سعی در استخدام و بکارگیری کارکنان یکدیگر ننمایند و غیره .
- "مقررات عمومی، شامل روش حل دعاوی، قانون حاکم به قرارداد، حل مسالمت آمیز دعاوی، چگونگی تفسیر عناوین، تمامیت قرارداد، محل اقامت، استقلال شروط و غیره .
- **نمایندگان و امضاها**، که باید توسط اشخاص حقیقی از طرف خود یا به نمایندگی از طرف کارفرما و مقاطعه کار (در صورتی که اشخاص حقوقی باشند) و اختیارات لازم برای متعهد ساختن شرکت را برخوردارند، صورت گیرد .
- **تاریخ شروع قرارداد**، که می تواند تاریخ امضا قرارداد، ابلاغ قرارداد یا غیره باشد که در متن قرارداد باید به آن اشاره گردد .

- **تغییرات در متن قرارداد،** که باید اجازه، سطح و نحوه انجام آن در متن قرارداد مشخص گردد .

همچنین تهیه فهرست موضوعات، تدوین طرح و نقشه قرارداد، قرائت آن را آسان می نماید

ویژگی های خاص قراردادهای مطالعات انفورماتیک

- **کمیته پیگیری،** متشکل از رئیس پروژه کارفرما، رئیس پروژه شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک و هر شخصی که مطابق دستور جلسه حضور او ضروری تشخیص داده شود .

- **همکاری متقابل:** انجام گرفتن مطالعات اولیه بدون همکاری فعال و مداوم کارفرما و شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک میسر نمی باشد. بدین منظور کارفرما می بایست که شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک را با کلیه افراد اداره خود که در جریان موضوع مورد مطالعه قرار دارند مرتبط سازد و از این میان شخصی را که قادر به پاسخگویی به مشکلات مطرح شده و قبول راه حل های پیشنهادی توسط شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک باشد، انتخاب و معرفی نماید .

- **مالکیت مطالعات،** متعلق به شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک است، مگر آنکه خلاف آن شرط شده باشد. مالکیت مطالعات در صورت واگذاری به کارفرما، شامل وسایل، ابزارها، روش ها و دانش فنی استفاده شده توسط شرکت

خدمات مشاوره انفورماتیک نیست. البته کارفرما حق دارد از مطالعات بهره مند شود. کارفرما نمی تواند بدون موافقت کتبی شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک تمام یا قسمتی از مطالعات را حتی به صورت رایگان در اختیار افراد ثالث قرار دهد. همچنین شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک نمی تواند بدون موافقت کتبی کارفرما کارهای انجام گرفته در طول مطالعات را به اجرا گذارد.

- **تبادل اسناد و مدارک و رازداری:** کارفرما باید کلیه اسناد، مدارک، اطلاعات

و عناصری را که به منظور درک بهتر موضوع مطالعه و مشکلات طرح شده ضرورت دارد را در اختیار شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک قرار دهد. شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک می بایست تمام تلاش خود را جهت عدم افشای اسناد و مدارک محرمانه ارائه شده توسط کارفرما بکار گیرد. همچنین بلافاصله پس از خاتمه یا فسخ قرارداد کلیه اسناد و مدارکی که توسط کارفرما در راستای اجرای قرارداد در اختیارش قرار گرفته است را مسترد نماید. نهایتاً نوع فعالیت های مطالعاتی ایجاب می کند رازداری را در طول اجرای قرارداد و تا سه سال بعد از آن که شامل کارکنان آنها نیز می باشد.

- **تاخیر:** هرگونه تاخیر ناشی از عمل کارفرما در نتیجه ارائه اطلاعات غیرواقعی و

ناقص، عدم تخصیص فضای مناسب در مقایسه با مشخصات مورد توافق، عدم توانایی سازمان اداری کارفرما، تاخیر در تائید مدارک و فقدان همکاری توسط کارکنان مرتبط در اداره کارفرما، شرکت خدمات مشاوره انفورماتیک را از هرگونه تعهدی راجع به مهلت های اجرا معاف می نماید.

• **ادامه مطالعات** : در صورتیکه مطالعات در واقع مطالعات اولیه تولید یک نرم افزار سفارشی باشد، کارفرما متعهد می شود هر گونه خدمات انفورماتیک مرتبط با مطالعات موضوع قرارداد را ابتدا به شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک پیشنهاد نماید .

ویژگی های خاص قراردادهای امتیاز بهره برداری یا امتیاز استفاده مولف یک نرم افزار دارای حقوق بهره برداری نسبت به آن است. قرارداد امتیاز بهره برداری، قراردادی است که توسط آن مولف تمام یا بخشی از حق بهره برداری را به یک کاربر واگذار می کند. حق بهره برداری عبارتند از :

- حق تکثیر .
- حق ترجمه، اشتقاق، تنظیم و هر گونه تغییر در نرم افزار و تکثیر نرم افزاری که از آنها منتج می شود .
- عرضه به بازار به صورت معوض یا مجانی به هر منظور از جمله اجاره .
- حق تجزیه .
- حق تحلیل .

برخلاف امتیاز بهره برداری که می تواند شامل واگذاری یک یا تعدادی از حقوق فهرست شده در بالا گردد، امتیاز استفاده عبارتست از نمایندگی در حق استفاده صرف. همچنین تفکیک بین مفاهیم نمایندگی و انتقال اهمیت دارد. نمایندگی عبارتست از انتقال انحصاری یا غیر انحصاری یک یا تعدادی از حقوق بهره برداری از نرم افزار در

حالی که انتقال عبارتست از واگذاری کلیه حقوق مالکانه ناشی از نرم افزار .

تعیین محدوده امتیاز یا استفاده

- محل بهره برداری
- نوع سخت افزار
- نوع و نگارش سیستم مورد بهره برداری یا استفاده
- پیکره بندی (تک کاربره، چند پایانه، شبکه، ...)
- شخص کاربر
- تعداد کاربران
- تعداد نسخه های محافظت شده
- مدت امتیاز

تعیین حقوق امتیاز یا استفاده و ضمانت های لازم

- حق تصحیح نرم افزار
- نحوه نصب نرم افزار و انطباق آن با سایر نرم افزارهای پایه
- دستیابی به برنامه مبدا یا دی کامپایل کردن
- تصویر برداری، پخش عمومی و محرمانگی اسناد همراه محصول
- شبیه سازی محصول، عدم انطباق محصول با امتیاز
- تعویض رایگان قالب فیزیکی نرم افزار (Diskette یا CD-ROM)
- نگهداری رایگان، نگهداری و خدمات پس از فروش

• انتقال قرارداد

تهیه بسته نرم افزاری نیاز به پیگیری دقیق آن از سوی دارنده امتیاز دارد. بدین منظور مشتری باید یکی از کارکنان لایق خود را که به شرایط استفاده از نرم افزار آگاهی دارد مسئول نماید .

ویژگی های خاص قراردادهای تولید نرم افزارهای سفارشی (توسعه ویژه)

اجرای یک نرم افزار ویژه تعهدی است که توسط آن یک شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک برنامه یا مجموعه ای از برنامه های ویژه را به تقاضای کارفرما تولید می کند(اصطلاحاً توسعه می دهد). از آنجائیکه موضوع این قراردادها تحویل یک شی موجود نیست بلکه ایجاد یک چیز در آینده با هدفی مورد نظر است، بنابراین بدون تردید قرارداد با اتفاقات غیرقابل پیش بینی مواجه خواهد شد که کنترل و پیش بینی آنها در قالب ملاحظاتی مناسب در قرارداد بسیار مهم می باشد .

معیارهای انتخاب شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک در این پروژه ها انتخاب شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک بسیار مهم بوده و صرفاً به مهلت ها و قیمت ها نباید تکیه کرد :

• قدرت مالی

• توانایی های فنی

• مدت زمان ضمانت های اعطایی

حقوق مربوط به مالکیت نرم افزار

- در غیاب یک شرط قراردادی، نرم افزار در مالکیت مولف آن یعنی شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک باقی می ماند .
- تعیین اینکه کارفرما فقط نسبت به خود نرم افزار دارای حق است یا این حق نسبت به ابزارها، روش ها و دانش فنی استفاده شده توسط شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک و اسناد نرم افزار نیز وجود دارد .
- تعیین اینکه کارفرما و شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک حق استفاده، بهره برداری، تکثیر، نمایندگی و تجاری کردن امتیاز بهره برداری از نرم افزار را دارند .
- تعیین مالکیت برنامه مبدا .

تدوین دفترچه مختصات و نحوه اجرای عملی

- **تحلیل کارکردی** : هدف، شمارش مجموع کارکردهایی است که باید مکانیزه شوند . بنابراین منظور تشریح منطقی این کارکردها و توصیف ویژگی های اساسی راه حل ها است .
- **تحلیل ارگانیک** : برنامه ها به طور مشخص معین می شوند تا با توجه به تحلیل کارکردی با سخت افزار مورد نظر و با زبان برنامه ریزی هماهنگ گردند .
- **برنامه ریزی** : نتایج مورد نظر مرحله به مرحله مشخص می گردد .
- **محل اجرا**، باید مشخص گردد .

- ابزارهای اجرا، از جمله سخت افزارها و سایر نرم افزارهای مورد نیاز باید مشخص گردند .
- وضعیت کیفی کارکنان کارفرما و دوره های آموزشی مورد نیاز باید تعیین گردند .
- پیش بینی روش های مختلف استقرار یا جانشینی .

مراحل دریافت نرم افزار

- دریافت موقت، شامل تحویل نرم افزار در قالب مناسب، انطباق آن با مختصات و آزمایش با برنامه های آزمون است .
- دریافت قطعی، شامل کنترل قابلیت ها و کارکردها در حین اجرای واقعی نرم افزار است .

رازداری از آنجائیکه کارفرما و شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک در طول اجرای این قرارداد از اطلاعات و دانش فنی محرمانه اطلاع پیدا می کنند، درج بندی ناظر بر محرمانه بودن پروژه و عملیات آن در قرارداد اهمیت دارد.

تعاریف قرارداد استاندارد یا نمونه، قرارداد از پیش تهیه شده ای است که حاوی شرایط قابل اعمال برای بهره برداری است. بسته نرم افزاری **-Package** ، برنامه یا مجموع برنامه های رایانه ای استاندارد است که دارای برنامه موضوع است. این بسته شامل اسناد مربوطه نیز می باشد .

پشتیبانی نرم افزار، به مجموعه اقداماتی اطلاق می گردد که هدف از آنها تغییر کارکرد نرم افزار نیست ولی بهره برداری عادی از نرم افزار را پس از رفع مشکل کم و بیش مسئله ساز یا پس از اصلاحاتی که تاثیری در نتیجه طرز کار نرم افزار ندارد ممکن میسازد.

نرم افزار ویژه یا سفارشی، برنامه یا مجموعه ای از برنامه ها است که به منظور پاسخگویی به نیازهای یک بنگاه تهیه می شود. این نرم افزار ممکن است از یک برنامه، مجموعه ای از برنامه های مستقل یا غیر مستقل، انطباق برنامه هایی که قبلا موجود بوده اند باشد.

نرم افزار اشتقاقی، یک نرم افزار ویژه است که بر مبنای نرم افزاری که قبلا وجود داشته توسعه یافته است .

مراجع

- کتاب قراردادهای انفورماتیک - ترجمه دکتر ستار زرکلام - دبیرخانه شورایعالی انفورماتیک
- موافقتنامه و شرایط عمومی قراردادهای خدمات مشاوره - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
- قرارداد تهیه طرح جامع انفورماتیک وزارت مسکن و شهرسازی
- مجله شبکه - فروردین و اردیبهشت ۸۳ - outsourcing - بهروز نوعی

نمونه بندها

تعهدات وسیله/نتیجه و مشاوره/همکاری :

- متعهد شخص مسئولی را برای حسن انجام و اختتام قرارداد تعیین می کند. مشتری نیز یک مخاطب صلاحیت دار را که نماینده او در مقابل متعهد خواهد بود معرفی می نماید .
- مشتری تمام اسناد، اطلاعات و مدارک موجود را که برای درک بهتر مشکل ضرورت داشته باشد را در اختیار نماینده متعهد قرار می دهد و متعهد نیز ملزم است تا هرگونه اطلاعات مورد نیاز مشتری را در اختیارش قرارداده به نحوی که مشتری در کمال آگاهی بتواند تصمیم بگیرد .

مالکیت مطالعاتی :

- جز در مواردی که به نحو دیگری مقرر شده باشد، مالکیت مطالعات به مشتری منتقل نخواهد شد .
- بدون موافقت صریح و قبلی متعهد، مشتری نمی تواند تمام یا قسمتی از مطالعات را به شخص ثالث واگذار نماید .
- اگر متعهد بخواهد از کارهای انجام شده در طول مطالعات برای موضوع دیگری استفاده کند باید موافقت قبلی مشتری را جلب نماید .

مالکیت فکری :

- کلیه مدارک از جمله گزارشات، برنامه ها و مستندات تهیه شده توسط متعهد برای مشتری، در چارچوب قرارداد به تناسب تائید آنها به مالکیت مشتری در خواهند آمد .
- فروشنده از انتشار، تکثیر، ترجمه، انطباق یا عرضه به بازار آنچه برای مشتری تولید نموده صرف نظر می نماید .

رازداری :

- طرفین متعهد میگردند نهایت رازداری را در خصوص آنچه ممکن است در جریان اجرای قرارداد حاضر در طول مدت قرارداد و ظرف دو سال پس از انقضای آن فرا گیرند به عمل آورند و کارکنان خود را به رعایت آن واردار نمایند .
- فروشنده متعهد می شود کلیه اطلاعات مربوط به نرم افزار را که برای مشتری تولید کرده سری نگاه داشته مگر در صورت توافق کتبی قبلی با مشتری .

تعیین حقوق امتیاز بهره برداری یا استفاده و ضمانت های لازم

- کاربر شخصا یا توسط شخص دیگری از اعمال هرگونه تغییر در نرم افزار، از جمله تصحیح اشتباهات احتمالی در آن ممنوع است .
- قرارداد در تمامیت خود جزئا یا کلا قابل انتقال به غیر نیست مگر با موافقت کتبی مولف .

تعیین حقوق توسعه ویژه (تولید نرم افزارهای سفارشی)

- شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک می تواند حق استفاده، بهره برداری، تکثیر، نمایندگی و تجاری کردن بخش های تدوین شده نرم افزار را تحت هر شکلی در چارچوب فعالیت هایش، بویژه برای پدید آوردن، توسعه، بهره برداری و تجاری کردن هر نرم افزار دیگر برای خود محفوظ نگاه دارد .
- شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک قبول می کند که سخت افزار و نیز نرم افزار پیش بینی شده، برای رسیدن به اهداف قرارداد مناسبند .
- شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک مسئول تاخیراتی نیست که ریشه در تاخیر، نقص و یا نادرست بودن اطلاعات ارائه شده توسط کارفرما دارد .
- منظور از دریافت نرم افزار توسط کارفرما، تحویل نرم افزار موضوع قرارداد حاضر به صورت برنامه موضوع و برنامه مبدا بر روی یک قالب مغناطیسی و اسناد مشتمل بر آن توسط شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک است .
- فقط در مواردی که قابلیت های مورد انتظار و کارکردهای تشریح شده با مختصات توصیف شده در قرارداد مطابقت نداشته باشد، کارفرما می تواند از تحویل نرم افزار امتناع ورزد .
- شرکت خدمات مهندسی انفورماتیک به تقاضای کارفرما، وی را در تدارک آزمون نرم افزار یاری خواهد داد بدون آنکه از این بابت حق الزحمه ای دریافت نماید. کارفرما اشتباهات احتمالی را که بدنبال این آزمایشات ظاهر می شوند را کتا ظرف ده روز کاری از زمان دریافت نتایج به شرکت خدمات مهندسی

انفورماتیک اعلام می دارد. شرکت اخیر این اشتباهات را ظرف پنج روز رفع خواهد کرد. کارفرما پس از تأیید تصحیح اشتباهات سند دریافت نرم افزار را امضا خواهد نمود .

- طرفین متعهد می شوند اسناد ارائه شده و اطلاعات دریافتی در مدت اجرای موضوع قرارداد حاضر را به اشخاص ثالث منتقل نکرده و از آنها در اموری جز آنچه در این قرارداد پیش بینی شده استفاده نکنند .

برون سپاری در پروژه های انفورماتیکی

مقدمه

از نظر تئوریک این امکان برای سازمان ها وجود دارد که برای اداره کردن امور مربوط به هر کدام از وظایف خود یک واحد فرعی تاسیس کرده و با استخدام نیروهای کارشناس و تخصیص بودجه لازم، نیازهای خود را رفع نماید .

مسئله

طرح

برای مدیریت سازمان هایی که تعداد این واحدهای فرعی اندک و نوع فعالیت آنها با نوع فعالیت اصلی سازمان چندان متفاوت نمی باشد این تئوری کاملاً بهینه به نظر می رسد ولی در عمل سازمان های متوسط و بزرگ برای انجام وظایف خود نیازمند بهره گرفتن از سیستم ها، ابزارها و فنون متعدد و متنوعی می باشند که لزوماً با موضوع اصلی کار سازمان همخوانی ندارند، مانند خدمات رایانه، تاسیسات ... همچنین

پیشرفت بسیار زیاد هر یک از علوم و فنون، میزان دانش مورد نیاز برای احاطه و تسلط بر اجرای مناسب فعالیت ها را افزایش داده است .

تعریف

برون سپاری نوعی قرارداد است که بر اساس آن قسمتی از توانایی ها و خدمات شرکت (دیگری) **متخصص در موضوع** (را در کالبد امور جاری سازمان خود بکار می گیریم، مانند نگهداری سخت افزارها و شبکه یا راهبری سایت وب سازمان .

اهمیت برون سپاری در حوزه فناوری اطلاعات

بنابراین برون سپاری یک رویکرد مدیریتی بوده که در تمام زمینه ها قابل استفاده است اما استفاده از آن در حوزه فناوری اطلاعات بیش از سایر حوزه ها متداول است. چرا که :

فناوری اطلاعات تخصص پیچیده ای است و مدیریت امور آن پیچیده تر

انواع برون سپاری در حوزه فناوری اطلاعات

- بهره گیری از خدمات ASP – Application Service Provider ها به عنوان شرکت های ارائه کننده خدمات نرم افزاری به صورت اجاره ماهانه یا سالیانه، مانند خرید خدمات GIS
- بهره گیری از خدمات BSP – Business Service Provider ها به منظور اجرای کل فرآیندهای مورد نظر، مانند انجام امور حسابرسی داخلی، یا ارزیابی و تحلیل شاخص های سهام در بازار بورس

نتیجه

این خلاصه با هدف توصیف مفهوم زیبای برون سپاری در سازمان ها تدوین گردیده است. امیدواریم تفاوت موضوع با مقطعه کاری برای ما روشن شده باشد .

گردآوری و تدوین : شهاب فرهودی